

Антропов Б.О.

здобувач вищої освіти 4 курсу ННП ПФПНП

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Єфімов В.В.

к.ю.н., доцент, доцент кафедри фінансових та стратегічних розслідувань, Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ТАКТИКИ ПРОВЕДЕННЯ ОПИТУВАННЯ ПРАЦІВНИКАМИ ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Сьогодні правоохоронні органи виконують чи не малу роль в функціонуванні держави та суспільства. Дана роль виконується через захист осіб, суспільства, держави від кримінальних правопорушень, здійснення охорони прав і свобод, передбачених Конституцією України та законних інтересів громадян. Також, на правоохоронні органи покладаються обов'язки щодо здійснення та забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування та здійснення опретиивно-розшукової діяльності (далі ОРД).

ОРД – це діяльність підрозділів, до яких входить підрозділи кримінальної та спеціальної поліції України. Дана діяльність становить систему гласних і негласних пошукових та контррозвідувальних заходів, що здійснюються із застосуванням оперативних та оперативно-технічних засобів. Вище наведені підрозділи безпосередньо співпрацюють та взаємодіють з громадянами. Крім того, завдання ОРД спирається на пошук і фіксацію фактичних даних про протиправні діянні осіб і тісна співпраця і взаємодія поліції із вище наведеними групами є необхідною. Згідно з статтею 8 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» Підрозділи, які уповноважені здійснювати ОРД мають таке право для виконання завдань, як опитування осіб за їх згодою, використовувати їх добровільну допомогу [1].

Опитування – це спілкування працівника кримінальної поліції з громадянином. Таке опитування у формі спілкування, може мати різний характер як гласний так і негласний, в залежності від умов, в яких буде відбуватись спів розмова оперативного працівника з особами, які становлять оперативний інтерес. Тому, існує відповідна тактика, та тактичні прийоми щодо проведення опитування.

Встановлення психологічного контакту є однією із основних тактичних складових опитування. Нині, встановлення психологічного контакту під час опитування є не простим завданням для працівника оперативного підрозділу. Адже, кожне проведене опитування є не повторним і не має певного шаблону, оскільки кожна наступна людина не є копією іншої. Тому, уразі не встановлення психологічного контакту між співробітником поліції та особою опитування

існує ймовірність отримання хибної інформації або взагалі відмовою надавати будь-яку інформацію. Тому, важливим аспектом для поліцейського обирати вірну тактику під час опитування. Для обрання тактики потрібно знати певні особливості особистості та особу опитування. Важливу роль грає вік особи, соціальне становище і сімейний стан. Наприклад, неповнолітня або малолітня особа якій відомі факти кримінального правопорушення або була свідком таких чи інших злочинних подій. Складність опитування таких осіб полягає у особливому сприйнятті ними життя, розвитку особистості та рівні особистих знань. Також, психічне ставлення та виникнення певних реакцій під час опитуванні такої особи майже непередбачуване. Неповнолітній може весь час мовчати, перебуваючи в шоківому стані, або навпаки – перебільшувати та надавати хибну інформацію задля привертання уваги. Також, варто не забувати що діти біль вразливі, та не здатні себе повноцінно захистити, а іноді, коли щодо них вчиняють насильство, навіть не розуміють, що з ними відбувається, або через страх не можуть правильно інтерпретувати перебіг подій. Якщо кривдником є близька особа, у 90 % випадків дитина взагалі відмовляється давати відповіді на запитання або каже неправду [2, с. 50-56].

Отже, опитування особи для співробітника кримінальної поліції – це не вільне спілкування. Це особлива форма спілкування, яка потребує певної підготовки та знання про особистість та особу опитування. А в становлення психологічного контакту під час опитування є фундаментом подальшого спілкування з певною особою та отримання відповідної інформації. Тому, обрання правильної тактики опитування є важливим аспектом для встановлення психологічного контакту.

Список використаних джерел:

1. Про оперативну-розшукову діяльність. Закон України «Про оперативну-розшукову діяльність» від 24.20.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text> (Дата звернення 09.03.2021)
2. Парус Д., Калашник О. Методичні рекомендації щодо опитування дітей, що стали свідками та/або жертвами насильства, а також вчинили насильство. Київ – 2015. С. 108.